

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Pensjonstrygden for sjømenn

Postboks 8143 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4201

16. desember 2020

TILDELINGSBREV TIL PENSJONSTRYGDEN FOR SJØMENN FOR 2021

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) stiller i dette tildelingsbrevet midler til disposisjon for Pensjonstrygden for sjømenn (PTS), og gir samtidig mål, rammer og retningslinjer for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Innst. 15 S (2020–2021). PTSs løpende forvaltning skal videreføres med god kvalitet og effektivitet. PTS skal også legge til grunn Instruks om virksomhets- og økonomistyring for PTS fastsatt av departementet 16. desember 2020. Instruksen trer i kraft 1. januar 2021.

1. MÅL, STYRINGSPARAMETERE OG PRIORITERTE OPPGAVER

PTS skal ha god forvaltning og korrekte vedtak om pensjoner. Departementet har fastsatt følgende mål for PTS:

- Rett pensjon til rett tid
- Rettidig og korrekt premieinnkreving
- Tjenester og informasjon skal være tilpasset medlemmenes og medlemsvirksomhetenes behov
- Effektiv drift
- Bidra til departementets politikkutforming
- God gjennomføring av reformer

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Pensjonsavdelingen

Saksbehandler
Anders Skaiå
93696202

Departementet har fastsatt følgende styringsparametere:

Rett pensjon til rett tid

PTS skal sikre at medlemmene får rett pensjon til rett tid i tråd med lov- og regelverk, og at PTS når sine fastsatte frister.

- Av nye og endrede pensjoner skal minimum 98 prosent være korrekte (løpende 12 måneder). Avvik på over 100 kr. regnes som avvik.

Rettidig og korrekt premieinnkreving

- Fakturert premie (avgift) skal være korrekt.
 - Det skal rapporteres om evt. avvik fra årlig stikkprøvekontroll på fakturert premie (avgift).
- Avvik ved årlig kontroll mot maritimt AA-register skal være mindre enn 1,9 %.
 - Det skal sikres at innrapporteringen av arbeidstakere til sjøs er i tråd med lovvalgsreglene i forordning 883/04 for sjøfolk.

Tjenester og informasjon skal være tilpasset medlemmenes og medlemsvirksomhetenes behov

- PTS skal opprettholde dagens brukertilfredshet. Det skal gjennomføres en egen brukerundersøkelse i 2021 og rapporteres på gjennomførte aktiviteter og tiltak.
- Minst 86 prosent av alle nye søknader om pensjon skal være ved bruk av selvbetjeningsløsninger.

Effektiv drift

- PTS skal gi en helhetlig vurdering av status, utvikling og eventuelle utfordringer i produktivitetsarbeidet.

2. BIDRA TIL DEPARTEMENTETS POLITIKKUTFORMING

PTS skal bidra til departementets politikkutforming. Se blant annet punkt 3 i Instruksen.

3. UTVIKLINGSOPPGAVER

PTS skal bistå departementet med avklaringer rundt PTS sin tilknytningsform til staten, jf. Prop. 26 S (2011–2012) og Prop. 1 S (2020–2021), samt endringer i departementets styreinstruks for PTS.

4. FELLESFØRINGER

Regjeringen har fastsatt to fellesføringer for 2021:

Inkluderingsdugnaden

PTS skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. PTS skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har PTS hatt nye ansettelses i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet på de med nedsett funksjonsevne eller hull i CV-en meldes i

årsrapporten, sammen med nye ansatte i faste og midlertidige stillinger totalt. PTS skal rapportere i tråd med rettleidingen som ble publisert høsten 2019 på DFØs arbeidsgiverportal. Det vises også til handlingsplan om inkluderingsdugnad i sektoren.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Nasjonalt handler arbeidet om hvordan målene konkretiseres og følges opp i tråd med regjeringens politikk. Utfordringene knyttet til bærekraftsmålene er sammensatte og går på tvers av sektorer og ansvarsområder (fagområder). Innsats fra alle statlige virksomheter, sammen med bl.a. kommuner, private aktører, academia og sivilsamfunnet har betydning for måloppnåelsen.

Alle virksomheter skal i årsrapporten for 2021 gi overordnet, kortfattet vurdering av sin innsats knyttet til relevante delmål hvor vi har nasjonale utfordringer, og synliggjøre eventuelle behov for bedre samarbeid om tverrsektorielle problemstillinger.

5. RAPPORTERING

Ved eventuelle vesentlige avvik i måloppnåelse o.l. skal PTS gi dekkende forklaringer i tertial- og årsrapport med vekt på vesentlighet. Tertial- og årsrapport skal også inneholde dekkende risikovurderinger knyttet til PTS sin virksomhet, se også punkt 11 i Instruksen.

6. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER

Departementet stiller 29 000 000 kroner under kap. 664. post 70 til disposisjon i 2021. Bevilgningen omfatter tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. iht. lovens § 15, og et fast tillegg på 8 mill. kroner. PTS skal legge til grunn styrets vedtak om administrasjonsbudsjett (etter kontantprinsippet) på kr. 48 mill. kroner for 2021. PTS skal rapportere budsjettanslag til departementet i forbindelse med de ordinære budsjettrundene i tråd med vedlegg 2.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f.)
departementsråd

Dag Holen
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1. MØTE- OG RAPPORTERINGSKALENDER 2021

Rapportering/møte	Tidsfrist mv.
Oversendelse årsrapport 2020	Innen 15. mars til ASD og Riksrevisjonen
Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2021. Oppdaterte anslag for 2021 og 2022. Utarbeides i tråd med vedlegg 2, pkt. 1.	Innen 27. februar.
Etatsstyringsmøte, årsrapport 2020, i ASD. PTS skal i etatsstyringsmøtet i april blant annet rapportere om status for hvordan PTS ivaretar internasjonale forpliktelser, herunder relevant EØS-regelverk om koordinering av trygdeordninger.	27. april, kl. 09.30–11.30
Rammefordelingsforslag 2022, samt 1. innspill til omprioriteringer og tilleggsbevilgninger høsten 2021 (omgrupperingsproposisjonen). Oppdaterte anslag for hvert av årene 2021-2025. Utarbeides i tråd med vedlegg 2, pkt.2.	Innen 2. juni
Publisering av PTS årsrapport 2020	1. mai
Tekstutkast Prop. 1 S 2022 til gjennomsyn i PTS	Juli/august, etter nærmere avtale
2. innspill til omprioriteringer og tilleggsbevilgninger høsten 2021 (omgrupperingsprop.). Oppdaterte anslag for 2021 og 2022. Utarbeides i tråd med vedlegg 2, pkt. 1.	Innen 22. september
Oversendelse tertialrapport til ASD	8. oktober
Etatsstyringsmøte, 2021	26. oktober, kl. 09.30–11.30
Innspill konsekvensjustert budsjett. Oppdaterte anslag for hvert av årene 2023–2026. Utarbeides i tråd med vedlegg 2, pkt.2.	Innen 16. desember.

Eventuelle særmøter i 2021 avklares i dialog mellom ASD og PTS.

Vedlegg 2 – BUDSJETTMALER I 2021

Følgende maler er utgangspunkt for fremstilling av budsjettanslag som skal utarbeides i kalenderåret 2021 for Kapittel 664 Pensjonstrygden for sjømenn post 70 Tilskudd

1. Budsjettinnspill til Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2021 og omprioriteringer og tilleggsbevilgninger høsten 2021 (omgrupperingsproposisjonen) – 2. innspill

	Budsjett 2021	Nytt anslag 2021	Nytt anslag 2022
Inntekter:			
Statstilskudd etter lovens § 15			
Pensjonsavgift fra arbeidstakere			
Pensjonsavgift fra arbeidsgivere			
Finansinntekter			
Sum inntekter			
Utgifter:			
Pensjoner			
Tilbakebetalt avgift			
Administrasjon			
Sum utgifter			
Underskudd			
Samlet tilskudd			

- Anslagene skal utarbeides med utgangspunkt i nærmere angitt grunnbeløp og lønnsvekst som vil bli oversendt fra ASD i forkant
- Øvrige beregningstekniske forutsetninger som PTS har lagt til grunn skal fremstilles
- Anslagene skal utarbeides etter kontantprinsippet.

Det kan bli endringer i anslått grunnbeløp og lønnsvekst etter at budsjettforslaget er sendt til ASD, og det kan bli behov for justerte beregninger. PTS må være forberedt på å håndtere dette på kort varsel.

I tillegg skal følgende inngå:

- Kort omtale av evt. større endringer i anslag for avgiftsinntekter og finansinntekter
- Kort omtale av evt. større endringer i anslag for pensjoner og tilbakebetalt avgift
- Særskilt rapportering på administrasjonsbudsjett utgår ift. tidligere år, men evt. større endringer skal forklares.

Nærmere spesifisering av statstilskudd etter §15

Inntektsart	Budsjett 2021	Nytt anslag 2021	Nytt anslag 2022
Statstilskudd etter § 15 (eks garantitilskudd)			
Tilskudd til dekning av pensjonsytelser*			
Fast årlig tilskudd på 8 mill. kroner			
Sum			

Beregningsgrunnlag - tilskudd til dekning av pensjonsytelser	Budsjett 2021	Nytt anslag 2021	Nytt anslag 2022
Gj sn antall			
Gj sn ytelse			
Gj sn grunnbeløp			

2. Budsjettinnspill til rammefordelingsforslaget for 2022 og konsekvensjustert langtidsbudsjett - langsiktig budsjettering for 2023–2026

Budsjettmalen må være i samsvar med ny lov fra 1. januar 2021. Det er lagt til grunn samme inndeling som tidligere år for avgiftsinntekter (virkning fra 1. januar 2021), mens det i malen for anslag for pensjonsutbetalinger er lagt opp til å fremstille pensjonsutgifter etter gammel lov og etter ny lov (forutsatt virkning tidligst fra 2023). Dersom PTS vurderer det som hensiktsmessig å endre malene eller på annen måte endre fremstilling av budsjettanslagene kan dette innarbeides. Fremstillingen av budsjettanslagene skal være på overordnet nivå.

PTS skal fremlegge sensitivitetsanalyser av trygdens økonomi i forbindelse med konsekvensjustert budsjett og rammefordelingsforslaget, jf. pkt. 7.1 i Instruks om virksomhets- og økonomistyring for Pensjonstrygden for sjømenn

Budsjettanslaget for 2021 i rammefordelingsforslaget vil også være grunnlag for departementets innspill til omprioriteringer og tilleggsbevilgninger høsten 2021 (omgrupperingsproposisjonen) – 1. innspill

Følgende mal benyttes:

Anslag for trygdens økonomi:

	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Inntekter:					
Statstilskudd etter lovens § 15					
Pensjonsavgift fra arbeidstakere					
Pensjonsavgift fra arbeidsgivere					
Finansinntekter					
Sum inntekter					
Utgifter:					
Pensjoner					
Tilbakebetalt avgift					
Administrasjon					
Sum utgifter					
Underskudd					
Samlet tilskudd					
Gjennomsnittlig grunnbeløp					

Spesifisering av anslagene:

- Anslagene skal utarbeides med utgangspunkt i nærmere angitt grunnbeløp og lønnsvekst som vil bli oversendt fra ASD i forkant
- Øvrige beregningstekniske forutsetninger som PTS har lagt til grunn skal fremgå
- Anslagene fremstilles etter kontantprinsippet

Det kan bli endringer i anslått grunnbeløp og lønnsvekst etter at budsjettforslaget er sendt til ASD, og det kan bli behov for justerte beregninger. PTS må eventuelt være forberedt på å håndtere dette på kort varsel.

Inntekter:

Statstilskudd etter lovens § 15

<u>Statstilskudd etter §15</u>					
	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Inntektsart					
Statstilskudd etter § 15					
Tilskudd til dekning av pensjonsytelser					
Fast årlig tilskudd på 8 mill. kroner					
Sum					

	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Tilskudd til dekning av pensjonsytelser					
Gj sn antall					
Gj sn ytelse					
Gj sn Gjennomsnittlig grunnbeløp					

Pensjonsavgift fra arbeidstakere og arbeidsgivere

<u>Pensjonsavgift fra arbeidstakere og arbeidsgivere</u>	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Pensjonsavgift fra arbeidstakere					
Pensjonsavgift fra arbeidsgivere					
Sum pensjonsavgift fra arbeidstakere og arbeidsgivere					
Gjennomsnittlig antall medlemmer					

Finansinntekter:

Det gis en kortfattet omtale av anslaget for finansinntekter

Utgifter:

<i>Pensjoner/tilbakebetaling av avgift</i>					
	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Pensjonsart					
Alderspensjon før 67 år (gammel ordning)					
Alderspensjon etter 67 år (gammel ordning)					
Enkepensjon m.m. (gammel ordning)					
Alderspensjon (ny ordning)					
Andre utgifter					
Sum					
Gjennomsnittlig antall pensjonister					
Tilbakebetaling av avgift					
Gjennomsnittlig grunnbeløp					

Administrasjonsbudsjettet

	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag	Nytt anslag
Rammefordelingsforslaget:	2021	2022	2023	2024	2025
Konsekvensjustert langtidsbudsjett:	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjonsbudsjett					
Lønns- og personalkostnader					
Lokalkostnader					
Andre driftskostnader					
IKT-budsjett					
Sum					

Beregningstekniske forutsetninger mv.:

- Forutsetninger for lønnsvekst og prisvekst vil bli oversendt av ASD i forkant
- Eventuelle endringer i utgiftanslagene for de enkelte utgiftsartene skal forklares.

**Instruks om virksomhets- og økonomistyring
for
Pensjonstrygden for sjømenn**

Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 16. desember 2020

1. Instruksens formål og virkeområde

Formålet med Instruksen er å presisere departementets føringer og krav til virksomhets- og økonomistyringen, samt avklare oppgaver, myndighet og ansvar.

Instruksen er fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet (departementet) den 16. desember 2020 i medhold av Reglement for økonomistyring i staten § 3, og trer i kraft fra 1. januar 2021.

Virksomheten i Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) er regulert i *Lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs*.

Det vises også til gjeldende Instruks for styret i Pensjonstrygden for sjømenn.

Virksomhets- og økonomistyringen i PTS skal følge Reglement for økonomistyring i staten (reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene), med de unntak og presiseringer som framgår av denne instruksen.

Instruksen angir hvilke deler av Økonomiregelverket hvor PTS vil ha avvik som følge av sin uavklarte tilknytningsform, jf. punkt 4. PTS skal følge bestemmelser om økonomistyring i staten kap 3, 4 og 5 med de unntak som følger av at PTS ikke rapporterer til statsregnskapet, fører et periodisert virksomhetsregnskap, men ikke benytter SRS, og heller ikke benytter standard kontoplan for statlige virksomheter. PTS er ikke omfattet av konsernkontoordningen, og dermed ikke av regelverkets bestemmelser om betalingsformidling. Unntak er beskrevet i vedlegg.

Eventuelle behov for ytterligere unntak må tas opp med departementet som eventuelt søker Direktoratet for forvaltning og økonomistyring om unntak på vegne av PTS.

Instruksen er bygget opp som et supplement til reglementet og bestemmelsene, ved at enkelte krav er utdypet og presisert slik at de er tilpasset virksomhetens egenart og de styringsmessige krav departementet stiller. Det er kun de deler av regelverket som departementet ser behov for å utdype som er omtalt i Instruksen.

Arbeids- og sosialdepartementet og Riksrevisjonen skal orienteres dersom det planlegges vesentlige endringer i utføringen av økonomioppgaver, herunder endringer i økonomisystemer og regnskapsprinsipper. Valg av regnskapsprinsipp skal skje i samråd med departementet, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten 3.3.2.

2. Samfunnsoppdraget

PTS skal forvalte den pliktige pensjonsordningen for arbeidstakere om bord på norske skip. PTS skal være et kompetent pensjonsfaglig forvaltningsorgan på sine områder. PTS skal tilstrebe et godt omdømme og høy tillit. PTS skal samarbeide godt med andre relevante virksomheter og aktører slik at målene for virksomheten nås. PTS skal gi trygghet for pensjoner for sine medlemmer. Ivaretagelse av internasjonale forpliktelser og forpliktelser i forhold til medlemmer i utlandet er en sentral oppgave for PTS.

PTS har et selvstendig ansvar for å tolke, iverksette og forvalte relevant lovverk med tilhørende forskrifter på sitt ansvarsområde. Det innebærer å:

- Fortolke relevant nasjonalt lovverk opp mot internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen og øvrige relevante internasjonale avtaler og konvensjoner som Norge har inngått eller sluttet seg til, i den utstrekning og på den måte disse er gjennomført i norsk rett.
- Behandle saker og fatte vedtak på en måte som ivaretar brukernes rettigheter og plikter, herunder sikre at eventuell samhandling med andre lands kontaktorganer er i overensstemmelse med reglene for samarbeid og utveksling av opplysninger i de bi- og multilaterale avtalene om trygd som Norge har inngått.
- Sørge for gode systemer for klage- og ankebehandling.
- Ha oversikt over PTS sine internasjonale forpliktelser etter EØS-avtalens trygdedel, Nordisk konvensjon og andre trygdeavtaler som har betydning for PTS praktisering av regelverk, kontrollaktiviteter, veiledning m.m.

Tolkningsspørsmål av prinsipiell karakter skal tas opp med departementet. Departementet skal også orienteres ved vesentlige endringer i praksis.

3. Rådgivning og utredningsstøtte

PTS skal være et kompetent fagorgan for departementet. PTS skal bistå departementet når det gjelder utredninger, analyser mv. innenfor ansvarsområdet til PTS.

4. Tilknytningsform og finansiering mv.

Tilknytningsform

PTS skal inntil videre styres av departementet som et ordinært forvaltningsorgan.

Tilknytningsformen er under vurdering og departementet vil komme tilbake til dette jf. Prop. 26 S (2011-2012).

Inntil videre fraviker økonomistyringen i PTS kravene i Økonomiregelverket (ØR) på følgende områder:

- Konsernkontoordningen og statlig betalingsformidling – jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.7 Betalingsformidling.
- Regnskapsavleggelse og rapportering til statsregnskapet – jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.3 Statsregnskapet og virksomhetsregnskapet, 3.4 Virksomhetens årsregnskap og 3.5 Rapportering til statsregnskapet.

Finansiering, statsgaranti og fondsforvaltning

Etter Lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 8, dekkes utgiftene til pensjoner ved avgift på arbeidstakere og rederier, tilskudd fra trygdens fond og lovbestemte tilskudd fra staten. Etter § 14 skal overskudd i trygden overføres til trygdens reguleringsfond, mens underskudd dekkes av reguleringsfondet.

Eventuelt underskudd i ordningen skal dekkes av statens garantitilskudd dersom det ikke er tilstrekkelige midler i trygdens reguleringsfond.

Et eventuelt garantitilskudd skal sikre at PTS til enhver tid har likviditetsmessig dekning. Etter § 15 dekker også staten visse deler av pensjonsutgiftene, jf. bokstav a-c i punkt 1 og

punkt 2 i § 15. Statstilskuddet overføres fra departementet basert på en utbetalingsplan fra PTS.

Styret i Pensjonstrygden skal forvalte trygdens reguleringsfond i tråd med gjeldende forvaltningsreglement, jf. Instruks for styret i Pensjonstrygden.

5. Departementets styring av PTS

Styrets ansvar og oppgaver fremgår av departementets styreinstruks til PTS.

Departementets styring av PTS ivaretas gjennom en formalisert og dokumenterbar styringsdialog mellom departementet og PTS. Styringsdokumenter omfatter:

- ✓ departementets instruks til styret
- ✓ denne instruksen
- ✓ årlige tildelingsbrev og eventuelle supplerende tildelingsbrev
- ✓ øvrige brev med styringsmessig innhold
- ✓ referater fra etatsstyrings- og særmøter mv.

Tildelingsbrevet angir forutsetninger og krav til virksomheten i det aktuelle budsjettåret. PTS skal tilpasse sin drift av virksomheten innenfor rammen av de midler som står til disposisjon til virksomhetens drifts- og investeringskostnader.

Styreleder i PTS skal delta i etatsstyringsmøtene sammen med administrerende direktør i PTS og administrasjonen, med mindre annet er bestemt. Dagsorden til etatsstyringsmøtene utarbeides av departementet i samråd med PTS. Tidspunkt for etatsstyringsmøtene fastsettes i de årlige tildelingsbrevene.

Departementet og PTS skal ha dialog som går utover den årlige styringen. Styret i PTS har ansvar for å utvikle den overordnede strategien for hele virksomheten, jf. § 1 i *Instruks for styret*. Styret skal sende strategisk plan til departementet.

Ved eventuelle uklarheter i tildelingsbrev eller andre styringsdokumenter skal PTS ta kontakt med departementet.

6. Krav til virksomhetsstyringen

Risikostyring og internkontroll

PTS skal ha et helhetlig system for risikostyring og internkontroll. Det skal utformes og gjennomføres slik at det gir sikkerhet for at fastsatte mål- og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv, rapporteringen er pålitelig og at virksomheten etterlever lover og regler.

PTS skal gjennomføre risikovurderinger med utgangspunkt i mål- og resultatkrav for virksomheten. Tilsvarende skal det foretas risikovurderinger av sentrale prosesser. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreducerende tiltak iverksettes. Den interne kontrollen skal være basert på risiko og vesentlighet og tilpasset PTS sin egenart.

PTS skal ha systemer, retningslinjer og rutiner som støtter oppgaveløsningen på sentrale arbeidsområder.

PTS skal fastsette interne instruksjoner innenfor rammene av økonomiregelverket og denne instruksjonen. De interne instruksjonene til PTS skal inkludere retningslinjer for delegering av fullmakter og myndighet, samt presiseringer knyttet til utførelse av økonomifunksjonen i PTS. Virksomhetsleder kan utøve budsjett disponeringsmyndighet for egne utgifter. Regninger for direktøren skal attesteres av økonomisjefen.

Med bakgrunn i oppgavene til PTS skal direktøren stille krav til og sørge for høy etisk standard blant PTS sine medarbeidere og således forebygge misligheter.

PTS skal til enhver tid kunne legge fram oppdatert dokumentasjon av sitt helhetlige opplegg for internkontroll, herunder for IKT-systemer, retningslinjer og rutiner på virksomhetens sentrale arbeidsområder.

PTS skal årlig evaluere utforming og gjennomføring av virksomhetens risikostyring og internkontroll, samt gi en vurdering av kostnadene ved tiltak opp mot nytteverdien av tiltakene.

Direktøren skal vurdere om virksomheten skal ha en internrevisjonsfunksjon, jf. *rundskriv 117 Internrevisjon i statlige virksomheter* fra Finansdepartementet. Departementet skal informeres dersom direktøren beslutter å ha en slik funksjon.

Sikkerhet i økonomisystemene og transaksjonskontroller

Økonomisystemet skal ha et sikkerhetsnivå som er tilpasset virksomhetens aktiviteter og der det tas hensyn til risiko og vesentlighet knyttet til aktiviteten. Et godt system for tilgangsrettigheter og tilgangskontroller er en sentral del av dette. PTS skal føre kontroll med at løsningene fungerer som forutsatt og at data sikres mot uautoriserte endringer.

7. Oppfølging av Riksrevisjonens merknader

PTS skal legge forholdene til rette slik Riksrevisjonen finner det hensiktsmessig for å foreta de revisjons- og kontrolloppgaver som følger av lov og instruks for Riksrevisjonen.

PTS skal prioritere og følge opp merknader og anbefalinger fra Riksrevisjonen og utarbeide oppfølgingsplaner for dette.

8. Krav til budsjett og regnskap

Budsjettering

Ifølge Lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 13, skal PTS minst hvert fjerde år foreta en forsikringsteknisk beregning av trygdens pensjonsforpliktelser, og beregne inntekter og utgifter i fremtiden. På dette grunnlag skal styret fremme forslag om endringer i trygdens ytelser og premiesatser, jf. styreinstruksjonen.

PTS skal utarbeide budsjett for utgifter til pensjoner og inntekter fra avgifter på arbeidstakere og rederier, i henhold til gjeldende regelverk og anslag for antall stønadsmottakere, avgiftspliktige medlemmer og eventuelle andre forhold av betydning. Anslag for finansinntekter skal fastsettes etter en vurdering av forhold som påvirker disse inntektene.

PTS skal fremlegge sensitivetsanalyser av trygdens økonomi i forbindelse med konsekvensjustert budsjett, rammefordelingsforslaget, virksomhetsrapporten og årsrapporten.

I analysene skal det fremstilles ulike scenarioer med bakgrunn i mulig utvikling i antall medlemmer, premieinntekter, pensjonskostnader, avkastning på fondsmidler, reguleringsfondet, samt endringer som ellers kan påvirke skipsfartens rammebetingelser og ordningens økonomi, jf. punkt 11 når det gjelder rapportering i års- og virksomhetsrapport. PTS skal også gjennomføre risikovurderinger knyttet til forhold som påvirker skipsfartens rammebetingelser og som har betydning for trygdens økonomi, jf. også punkt 6.

PTS skal ha god oversikt over hele ordningens økonomi. PTS skal prioritere nødvendige tiltak for å sikre at anslagene for økonomien i ordningen har god kvalitet og leveres innen angitte frister i tildelingsbrevet.

PTS skal utarbeide periodisert årsbudsjett for å kunne føre løpende kontroll med inntekter og kostnader.

PTS skal utarbeide årlige budsjetter for trygdens økonomi, herunder virksomhetens drifts- og investeringskostnader. Styret i PTS skal godkjenne virksomhetsplan og budsjett, jf. Instruks for styret.

PTS skal levere prognoser og beslutningsgrunnlag med god kvalitet i forbindelse med innspill til statsbudsjettet og andre relevante sammenhenger.

Regnskap

PTS skal presentere et samlet årsregnskap for Forvalter og Ordning. Forvalter er det administrative apparatet som forvalter og administrerer ordningen. Ordningen omfatter rettighetene som er opparbeidet av trygdens medlemmer samt reguleringsfond.

Virksomhetsregnskapet skal avlegges i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Avvik skal fremgå av prinsippnote (note 1) til regnskapet. Det skal utarbeides ledelseskomentarer til årsregnskapet som skal signeres. Årsregnskapet skal oversendes departementet sammen med årsrapporten, med kopi til Riksrevisjonen.

PTS skal benytte norsk standard kontoplan. Økonomimodellen skal tilpasses PTS sitt behov for å utøve effektiv planlegging, styring og kontroll. Økonomimodellen skal imøtekomme departementets rapporteringskrav.

9. Fastsettelse og innkreving av inntekter, behandling av lønn og anskaffelser

PTS skal ha systemer og rutiner for behandling av lønn, anskaffelser og inntekter som oppfyller kravene i bestemmelser om økonomistyring kapittel 5.

Inntekter og innkreving

PTS skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntektskrav blir juridisk bindende og at krav blir fastsatt, utstedt og innbetalt med korrekt beløp. Systemer og rutiner skal sikre at innbetaling skjer innenfor betalingsfristen og at utestående krav følges opp på en forsvarlig måte.

Innkrevning av medlemsavgift/premie

Innkrevning av avgift til dekning av trygdens utgifter skal skje i samsvar med bestemmelsene i Lov om pensjonstrygd for sjømenn kapittel V og regler fastsatt av styret.

Tilbakekreving av for mye utbetalt pensjon

PTS skal ha rutiner som sikrer kontroll med utbetalinger og at for mye utbetalt pensjon kreves tilbake i samsvar med bestemmelsene i Lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 24. PTS skal ha rutiner for avstemming av samordningspliktige ytelser mot NAV.

Lønn

Virksomheten skal ha et elektronisk system for å følge opp ansvaret for utbetaling av lønn i henhold til gjeldende lover og regler i staten og innberetning til offentlige myndigheter. PTS skal ha egen skattetrekkskonto for å tilfredsstille kravene i regnskapsloven, jf. punkt 5.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Anskaffelser

PTS skal ha tilstrekkelig kompetanse, samt fungerende rutiner og kontrolltiltak for å sikre at eventuelle anskaffelser skjer i tråd med lov om offentlige anskaffelser og økonomiregelverket.

10. Samfunnssikkerhet og digital sikkerhet

PTS skal ha oversikt over krisescenarioer som kan berøre virksomheten, samt risiko- og sårbarheter knyttet til disse. Oversikten skal benyttes som grunnlag for eventuelle tiltak.

PTS har et ansvar for å ivareta og dokumentere egen digital sikkerhet. I lys av dette skal PTS videreføre og implementere nødvendige tiltak slik at man til enhver tid opprettholder sikker IKT-drift. Det innebærer:

- En risikobasert tilnærming mot uønskede digitale hendelser.
- Å bruke anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for digital sikkerhet både for å understøtter virksomhetenes hovedfunksjon, og for å bidra til at sikkerhetshendelser i en offentlig virksomhet ikke medfører alvorlig skade hos andre.
- Ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep til myndighetene og andre relevante aktører. PTS skal forholde seg til det sektorvise responsmiljøet i NAV (SRM) med hensyn til etterretning, varsling og koordinering av IKT-sikkerhetshendelser i tråd med "Rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser", ref. Nasjonal strategi for digital sikkerhet.

PTS skal ha systemer og rutiner for å sikre at behandling av personopplysning er i samsvar med personopplysningsloven. PTS må sørge for at alle ansatte setter seg inn i kravene som stilles til personvern og behandling av personopplysninger, og har et bevisst forhold til dette i sitt arbeid.

11. Rapportering til departementet

PTS skal årlig utarbeide en tertial- og årsrapport for etatens virksomhet. PTS skal varsle departementet dersom PTS står i fare for ikke å nå sine mål eller utføre pålagte oppgaver, samt om hendelser som har betydning for departementets styring av PTS. Jf. blant annet punkt 5.

Rapportene skal gi en oversikt over viktige sider ved virksomheten som er dekkende for departementets ivaretagelse av sin rolle som etatsstyrer. Departementets behov for styringsinformasjon er sentralt i avveiningene av hvorvidt informasjon er vesentlig eller ikke, se Bestemmelsene punkt 1.6.1 første avsnitt. Det skal legges vekt på at det utarbeides gode analyser. Avvik i styringsparametere skal forklares.

Årsrapporten skal utarbeides i henhold til kravene i Økonomiregelverket (bestemmelsene pkt. 1.6.1 og 2.3.3). Det skal legges vekt på vurdering av oppnådde resultater i forhold til mål og styringsparametere samt beskrivelse av administrative og andre forhold. Rapporteringen danner et viktig grunnlag for både den løpende og flerårige styringsdialogen mellom departementet og PTS.

Det skal rapporteres om følgende punkter i denne Instruksen:

Dersom prognosene tilsier at det er vesentlig risiko for at statsgarantien utløses på grunn av reguleringsfondets størrelse, skal departementet orienteres straks, jf. punkt 4.

PTS skal rapportere om fondsforvaltningen slik at dette ivaretar departementets behov for informasjon om utviklingen i fondsforvaltningen (avkastning, risiko osv.), jf. blant annet brev fra departementet datert 5. november 2015 angående styringsopplegg for fondsforvaltningen av Pensjonstrygdens fond.

Oppdatert risikovurdering med omtale av tiltak på områder med høy risiko skal oversendes departementet i tråd med de krav som departementet setter, jf. punkt 6.

PTS skal rapportere om status og utfordringer til Riksrevisjonens merknader i virksomhets- og årsrapporten, jf. punkt 7.

PTS skal redegjøre for status (herunder gjennomførte beredskapsøvelser), tiltak og utfordringer på sikkerhet- og beredskapsområdet i virksomhets- og årsrapporten, jf. punkt 10.

PTS skal orientere departementet om saker under etatens forvaltning som bringes inn for domstolene, og om rettsavgjørelser fra domstolene som reiser problemstillinger som griper inn i etablert praksis og/eller fremstår som prinsipielt viktige. PTS skal også orientere departementet om femmedlemskjennelser (kjennelser som kan endre praksis) eller andre kjennelser som reiser prinsipielle problemstillinger som Trygderetten avsier på PTS sitt område. Tilsvarende gjelder for saker som eventuelt tas opp av Sivilombudsmannen.

Særskilte rapporteringskrav for det enkelte år fremgår av tildelingsbrevet til PTS.

Vedlegg

PTS er unntatt fra hele eller deler av følgende punkter i Reglement for økonomistyring i staten - Bestemmelser om økonomistyring i staten	Nærmere spesifisering
Pkt 3.3.2 Virksomhetens plikt til å føre regnskap	PTS er ikke pålagt rapportering til statsregnskapet. For øvrig er punktet gjeldende.
Pkt 3.3.3 Virksomhetens kontoplan	Regnskapet føres etter Norsk Standard kontoplan (omtalt i instruksen punkt 4,2)
Pkt 3.4 Virksomhetens årsregnskap	Beskrevet i instruksens punkt 4.2
Pkt 3.5 Rapportering til statsregnskapet	Unntak for hele punktet
Pkt 3.7.1 Statens konsernkontoordning	Unntak for hele punktet
Pkt 3.7.4 Kontoutskrift	Avvik fra første avsnitt, unntatt fra konsernkontoordningen. Oppfyller andre avsnitt
Pkt 4.2 Grunnleggende forutsetninger for bokføring	Henvisning til pkt. 3.3.2 under dette pkt. om pliktig regnskapsføring er gjeldende i henhold til unntak fra pkt. 3.3.2.
Pkt.4.3.1 Generelt	Unntak fra punktene c og d. Unntak fra siste avsnitt om krav til produksjon av spesifikasjoner i overensstemmelse med punkt 4.4.3.
Pkt 4.3.2 Funksjonalitet for bokføring og registrering	Unntak fra krav om registrering av informasjon som ivaretar krav til pliktig rapportering jf. punkt 3.3.2. Unntak fra krav om at standard kontoplan skal legges inn i regnskapssystemet.
Pkt 4.3.3 Betalingsformidling	Unntak for hele punktet
Pkt 4.3.4 Rapporteringsfunksjonalitet	Unntak for krav om at det skal kunne utarbeides pliktig regnskapsrapportering i overensstemmelse med punkt 4.3.1 d og c
Pkt 4.4.2 Bokføring, registrering og ajourhold	PTS skal oppfylle kravene til bokføring og registrering av banktransaksjoner, men ikke som en del av pliktig rapportering.
Pkt 4.4.3 Spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering	Unntak fra punkt c)
Pkt 4.4.6 Dokumentasjon av balansen (avstemming)	PTS skal oppfylle dokumentasjonskravet, men ikke som rapportering til statsregnskapet.

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Pensjonstrygden for sjømenn
Postboks 8143 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4201-8

10. august 2021

Supplerende tildelingsbrev nr. 1 til Pensjonstrygden for sjømenn for 2021 - endring i bevilgningen på kapittel 664 post 70.

Som følge av Stortingets vedtak 18. juni 2021 i samsvar med Innst. 600 S (2020-2021), jfr. Prop. 195 S (2020-2021) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021 er det gjort følgende endringer i bevilgningen på kapittel 664 post 70 i 2021:

(beløp i tusen kr)

Kap. 664 Post 70	
Tildelingsbrev 2021	29 000
Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer våren 2021 iht. Prop.195 S (2020-2021)	+1 000
Bevilgning 2021	30 000

Bevilgningen omfatter statstilskudd etter lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 15.

Med hilsen

Else Staven (e.f.)
avdelingsdirektør

Gøran Skjellerud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Pensjonsavdelingen

Saksbehandler
Gøran Skjellerud
22 24 84 87

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Pensjonstrygden for sjømenn
Postboks 516 Sentrum
0105 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4201-11

21. desember 2021

Supplerende tildelingsbrev nr. 2 til Pensjonstrygden for sjømenn for 2021 - endring i bevilgningen på kapittel 664 post 70

Som følge av Stortingets vedtak 21. desember 2021 i samsvar med Innst. 58 S (2021-2022) jf. Prop. 17 S (2021-2022), er det gjort følgende endringer i bevilgningen på kapittel 664 post 70 under Arbeids- og sosialdepartementet i 2021:

(beløp i tusen kr)

Kap. 664 Post 70	
Tildelingsbrev 2021	29 000
Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer våren 2021, iht. Prop. 195 S (2020-2021)	+1 000
Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer høsten 2021, Prop. 17 S (2021-2022)	- 500
Bevilgning 2021	29 500

Bevilgningen omfatter statstilskudd etter lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 15.

Med hilsen

Else Staven (e.f.)
avdelingsdirektør

Gøran Skjellerud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Pensjonsavdelingen

Saksbehandler
Gøran Skjellerud
22 24 84 87

Instruks om virksomhets- og økonomistyring for Pensjonstrygden for sjømenn

**Fastsatt 10. desember 2021 av Arbeids- og sosialdepartementet
(fra 1. januar 2022 Arbeids- og inkluderingsdepartementet)**

1. Instruksens formål og virkeområde

Instruksen er fastsatt av departementet i medhold av Reglement for økonomistyring i staten § 3, og trer i kraft fra 1. januar 2022. Instruksen erstatter instruks fastsatt 17. mars 2021.

Formålet med instruksen er å presisere departementets føringer og krav til virksomhets- og økonomistyringen, samt avklare oppgaver, myndighet og ansvar.

Virksomheten i Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) er regulert i *lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs*.

Virksomhets- og økonomistyringen i PTS skal følge Reglement for økonomistyring i staten (reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene), med de unntak og presiseringer som framgår av denne instruksen.

PTS skal følge bestemmelser om økonomistyring i staten kapittel 3, 4 og 5 med de unntak som følger av at PTS ikke rapporterer til statsregnskapet, fører et periodisert virksomhetsregnskap, ikke benytter SRS, og heller ikke benytter standard kontoplan for statlige virksomheter, se punkt 3 i denne instruksen. PTS er ikke omfattet av konsernkontoordningen, og dermed ikke av regelverkets bestemmelser om betalingsformidling. Unntak er beskrevet i eget vedlegg. Eventuelle behov for ytterligere unntak må tas opp med departementet som eventuelt søker Direktoratet for forvaltning og økonomistyring om unntak på vegne av PTS.

Instruksen er bygget opp som et supplement til reglementet og bestemmelsene, ved at enkelte krav er utdypet og presisert slik at de er tilpasset virksomhetens egenart og de styringsmessige krav departementet stiller. Det er kun de deler av regelverket som departementet ser behov for å utdype som er omtalt i instruksen.

Departementet og Riksrevisjonen skal orienteres dersom det planlegges vesentlige endringer i utføringen av økonomioppgaver, herunder endringer i økonomisystemer og regnskapsprinsipper.

2. Samfunnsoppdraget

PTS skal forvalte den pliktige pensjonsordningen for arbeidstakere om bord på norske skip, og visse flyttbare innretninger som er innført i norsk skipsregister (NOR eller NIS) med minst hundre bruttotonn.

PTS skal være et kompetent pensjonsfaglig forvaltningsorgan på sine områder. PTS skal være et kompetent fagorgan for departementet. PTS skal innenfor sitt ansvarsområde bistå departementet når det gjelder utredninger, analyser mv.

PTS skal tilstrebe et godt omdømme og høy tillit. PTS skal samarbeide godt med andre relevante virksomheter og aktører slik at målene for virksomheten nås. PTS skal gi trygghet for pensjoner for sine medlemmer. Ivaretagelse av internasjonale forpliktelser og forpliktelser til medlemmer i utlandet skal være en sentral oppgave for PTS.

Informasjon og tjenester skal være tilpasset brukernes behov og oppfylle kravene i likestillings- og diskrimineringsloven om universell utforming og individuell tilrettelegging (kap. 3) og aktivt likestillingsarbeid (kap. 4)

PTS har et selvstendig ansvar for å tolke, iverksette og forvalte relevant lovverk med tilhørende forskrifter på sitt ansvarsområde. Det innebærer å:

- Fortolke relevant nasjonalt lovverk i overensstemmelse med internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen og øvrige relevante internasjonale avtaler og konvensjoner som Norge har inngått eller sluttet seg til, i den utstrekning og på den måte disse er gjennomført i norsk rett.
- Behandle saker og fatte vedtak på en måte som ivaretar brukernes rettigheter og plikter, herunder sikre at eventuell samhandling med andre lands kontaktorganer er i overensstemmelse med reglene for samarbeid og utveksling av opplysninger i de bi- og multilaterale avtalene om trygd som Norge har inngått.
- Sørge for gode systemer for klage- og ankebehandling.
- Ha oversikt over PTS sine internasjonale forpliktelser etter EØS-avtalens trygdedel, Nordisk konvensjon og andre trygdeavtaler som har betydning for PTS praktisering av regelverk, kontrollaktiviteter, veiledning m.m.

Tolknings spørsmål av prinsipiell karakter skal tas opp med departementet. Departementet skal også orienteres ved vesentlige endringer i praksis.

3. Tilknytningsform og finansiering mv.

Tilknytningsform

PTS følges opp av departementet som et ordinært forvaltningsorgan.

PTS fraviker kravene i Økonomiregelverket (ØR) på følgende områder:

- PTS avviker fra virksomhetsbegrepet i staten, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 1.2 bokstav e) og g).
- Konsernkontoordningen og statlig betalingsformidling – jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.7 Betalingsformidling.
- Regnskapsavleggelse og rapportering til statsregnskapet – jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.3 Statsregnskapet og virksomhetsregnskapet, 3.4 Virksomhetens årsregnskap og 3.5 Rapportering til statsregnskapet.

Finansiering, statsgaranti og fondsforvaltning

Etter lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 8, dekkes utgiftene til pensjoner ved avgift (heretter premie) på arbeidstakere og rederier, tilskudd fra trygdens fond og lovbestemte tilskudd fra staten. Etter § 14 skal overskudd i trygden overføres til trygdens reguleringsfond, mens underskudd dekkes av reguleringsfondet.

Eventuelt underskudd i ordningen skal dekkes av statens garantitilskudd dersom det ikke er tilstrekkelige midler i trygdens reguleringsfond.

Et eventuelt garantitilskudd skal sikre at PTS til enhver tid har likviditetsmessig dekning. Etter § 15 dekker også staten visse deler av pensjonsutgiftene, jf. § 15 nr. 1 bokstavene a-c

og yter tilskott etter nr. 3. Statstilskuddet overføres fra departementet basert på en utbetalingsplan fra PTS.

Styret i PTS skal forvalte trygdens reguleringsfond i tråd med gjeldende forvaltningsreglement, jf. punkt 12.

4. Departementets styring av PTS

Styrets ansvar og oppgaver fremgår under punkt 12.

Departementets styring av PTS ivaretas gjennom en formalisert og dokumenterbar styringsdialog mellom departementet og administrasjonen i PTS. Styringsdokumenter omfatter:

- ✓ denne instruksen
- ✓ årlige tildelingsbrev og eventuelle supplerende tildelingsbrev
- ✓ øvrige brev med styringsmessig innhold
- ✓ referater fra etatsstyrings- og eventuelle særmøter mv.

Tildelingsbrevet angir forutsetninger og krav til virksomheten i det aktuelle budsjettåret. PTS skal tilpasse sin drift av virksomheten innenfor rammen av de midler som står til disposisjon for virksomhetens drifts- og investeringskostnader.

Styreleder i PTS skal delta i etatsstyringsmøtene sammen med daglig leder i PTS og administrasjonen, med mindre annet er bestemt, se punkt 12. Dagsorden til etatsstyringsmøtene utarbeides av departementet i samråd med administrasjonen i PTS. Tidspunkt for etatsstyringsmøtene fastsettes i de årlige tildelingsbrevene.

Departementet og PTS skal ha dialog som går utover den årlige styringen.

Ved eventuelle uklarheter i tildelingsbrev eller andre styringsdokumenter skal PTS ta kontakt med departementet.

5. Krav til virksomhetsstyringen

Risikostyring og internkontroll

PTS skal ha et helhetlig system for risikostyring og internkontroll. Det skal utformes og gjennomføres slik at det gir sikkerhet for at fastsatte mål- og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv, rapporteringen er pålitelig og at virksomheten etterlever lover og regler.

PTS skal gjennomføre risikovurderinger med utgangspunkt i mål- og resultatkrav for virksomheten. Tilsvarende skal det foretas risikovurderinger av sentrale prosesser. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes. Den interne kontrollen skal være basert på risiko og vesentlighet og tilpasset PTS sin egenart. Se også punkt 8.

PTS skal ha systemer, retningslinjer og rutiner som støtter oppgaveløsningen på sentrale arbeidsområder.

PTS skal fastsette interne instruksjoner innenfor rammene av økonomiregelverket og denne instruksjonen. De interne instruksjonene til PTS skal inkludere retningslinjer for delegering av fullmakter og myndighet, samt presiseringer knyttet til utførelse av økonomifunksjonen i PTS. Daglig leder kan utøve budsjett disponeringsmyndighet for egne utgifter. Regninger for daglig leder skal attesteres av økonomisjefen.

Med bakgrunn i oppgavene til PTS skal daglig leder med utgangspunkt i de etiske retningslinjene for statstjenesten stille krav til og sørge for høy etisk standard blant PTS sine medarbeidere og således forebygge misligheter.

PTS skal til enhver tid kunne legge fram oppdatert dokumentasjon av sitt helhetlige opplegg for internkontroll, herunder for IKT-systemer, retningslinjer og rutiner på virksomhetens sentrale arbeidsområder.

PTS skal årlig evaluere utforming og gjennomføring av virksomhetens risikostyring og internkontroll, samt gi en vurdering av kostnadene ved tiltak opp mot nytteverdien av tiltakene.

Daglig leder skal vurdere om virksomheten skal ha en internrevisjonsfunksjon, jf. *rundskriv 117 Internrevisjon i statlige virksomheter* fra Finansdepartementet. Departementet skal informeres dersom daglig leder beslutter å ha en slik funksjon.

Sikkerhet i økonomisystemene og transaksjonskontroller

Økonomisystemet skal ha et sikkerhetsnivå som er tilpasset virksomhetens aktiviteter og der det tas hensyn til risiko og vesentlighet knyttet til aktiviteten. Et godt system for tilgangsrettigheter og tilgangskontroller er en sentral del av dette. PTS skal føre kontroll med at løsningene fungerer som forutsatt og at data sikres mot uautoriserte endringer.

Lønn

Virksomheten skal ha et elektronisk system for å følge opp utbetaling av lønn i henhold til gjeldende lover og regler i staten og innberetning til offentlige myndigheter, jf. punkt 5.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. PTS skal ha egen skattetrekkkonto for å tilfredsstille kravene i regnskapsloven.

Personalreglement

PTS skal ha et personalreglement som skal være i samsvar med statsansatteloven og krav i Statens personalhåndbok.

Anskaffelser

PTS skal ha tilstrekkelig kompetanse, samt fungerende rutiner og kontrolltiltak for å sikre at eventuelle anskaffelser skjer i tråd med lov om offentlige anskaffelser og økonomiregelverket.

6. Oppfølging av Riksrevisjonens merknader

PTS skal legge forholdene til rette slik Riksrevisjonen finner det hensiktsmessig for å foreta de revisjons- og kontrolloppgaver som følger av lov og instruks for Riksrevisjonen.

PTS skal prioritere og følge opp merknader og anbefalinger fra Riksrevisjonen og utarbeide oppfølgingsplaner for dette.

7. Sivilombudet

PST skal bistå Sivilombudet slik at de klage- og undersøkelsessaker som ombudsmannen behandler blir så godt opplyst som mulig. PTS skal gjøre seg kjent med hovedtrekkene i ombudets klager og benytte erfaringer fra disse til å forbedre etatens saksbehandling og tjenester.

8. Krav til budsjett og regnskap

Budsjettering

PTS skal utarbeide budsjett for utgifter til pensjoner og inntekter fra premie på arbeidstakere og rederier, i henhold til gjeldende regelverk og anslag for antall stønadsmottakere, pliktige medlemmer og eventuelle andre forhold av betydning. Anslag for finansinntekter skal fastsettes etter en vurdering av forhold som påvirker disse inntektene. PTS skal utarbeide periodiserte budsjetter for trygdens økonomi for å kunne føre løpende kontroll med inntekter og kostnader.

PTS skal fremlegge sensitivetsanalyser av trygdens økonomi i forbindelse med konsekvensjustert budsjett, rammefordelingsforslaget, virksomhetsrapport, og årsrapporten. I analysene skal det fremstilles ulike scenarier med bakgrunn i mulig utvikling i antall medlemmer, premieinntekter, pensjonskostnader, avkastning på fondsmidler, reguleringsfondet, samt endringer som ellers kan påvirke skipsfartens rammebetingelser og ordningens økonomi, jf. punkt 13 når det gjelder rapportering i virksomhetsrapport og årsrapport. PTS skal også gjennomføre risikovurderinger knyttet til forhold som påvirker skipsfartens rammebetingelser og som har betydning for trygdens økonomi, jf. også punkt 5

PTS skal ha god oversikt over ordningens økonomi. PTS skal prioritere nødvendige tiltak for å sikre at anslagene for økonomien i ordningen har god kvalitet og leveres innen fristene som er angitt i tildelingsbrevet.

PTS skal levere prognoser og beslutningsgrunnlag med god kvalitet i forbindelse med innspill til statsbudsjettet og andre relevante sammenhenger.

Regnskap

PTS skal presentere et samlet årsregnskap for ordning og administrasjon. Ordningen omfatter rettighetene som er opparbeidet av trygdens medlemmer samt reguleringsfondet.

Årsregnskapet skal avlegges i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Avvik skal fremgå av prinsippnote (note 1) til regnskapet. Det skal utarbeides ledelseskomentarer til årsregnskapet som skal signeres. Årsregnskapet skal oversendes departementet sammen med årsrapporten, med kopi til Riksrevisjonen.

PTS skal benytte norsk standard kontoplan. Økonomimodellen skal tilpasses PTS sitt behov for å utøve effektiv planlegging, styring og kontroll. Økonomimodellen skal imøtekomme departementets rapporteringskrav.

9. Fastsettelse og innkreving av inntekter

PTS skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntektskrav blir juridisk bindende og at krav blir fastsatt, utstedt og innbetalt med korrekt beløp. Systemer og rutiner skal sikre at innbetaling skjer innenfor betalingsfristen og at utestående krav følges opp på en forsvarlig måte.

Innkreving av premie til dekning av trygdens utgifter skal skje i samsvar med bestemmelsene i lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs kapittel V og regler fastsatt av styret.

PTS skal ha rutiner som sikrer kontroll med utbetalinger og at for mye utbetalt pensjon kreves tilbake i samsvar med bestemmelsene i lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 24. PTS skal ha rutiner for avstemming av samordningspliktige ytelser mot NAV.

10. Samfunnssikkerhet og digital sikkerhet

PTS skal ha oversikt over krisescenarier som kan berøre virksomheten, samt risiko- og sårbarheter knyttet til disse. Oversikten skal benyttes som grunnlag for eventuelle tiltak.

PTS har et ansvar for å ivareta og dokumentere egen digital sikkerhet. I lys av dette skal PTS videreføre og implementere nødvendige tiltak slik at man til enhver tid opprettholder sikker IKT-drift. Det innebærer:

- En risikobasert tilnærming mot uønskede digitale hendelser.
- Å bruke anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for digital sikkerhet både for å understøtte virksomhetenes hovedfunksjon, og for å bidra til at sikkerhetshendelser i en offentlig virksomhet ikke medfører alvorlig skade hos andre.
- Ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep til myndighetene og andre relevante aktører. PTS skal forholde seg til det sektorvise responsmiljøet i NAV (SRM) med hensyn til etterretning, varsling og koordinering av IKT-sikkerhetshendelser i tråd med "Rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser", ref. *Nasjonal strategi for digital sikkerhet*.

PTS skal ha systemer og rutiner for å sikre at behandling av personopplysning er i samsvar med personopplysningsloven. PTS må sørge for at alle ansatte setter seg inn i kravene som stilles til personvern og behandling av personopplysninger, og har et bevisst forhold til dette i sitt arbeid.

11. Dialog i forkant av rettssaker

I saker som PTS ønsker å bringe inn for de alminnelige domstolene, skal tillatelse innhentes hos departementet før dialogen med Regjeringsadvokaten innledes. I saker der en trygderettskjennelse blir bragt inn for de alminnelige domstoler, skal PTS orientere departementet om dette og at dialog med Regjeringsadvokaten vil bli innledet.

12. Styrets ansvar og oppgaver

Styret leder PTS i samsvar med bestemmelser fastsatt i og i medhold av lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs, samt denne instruksen.

Styret har ansvar for å utvikle den overordnede strategien for virksomheten, og har det overordnede ansvaret for driften innenfor de rammer som er trukket opp av departementet

med hensyn til formål, innhold og former for virksomhetsutøvelse, og de ressurser PTS har til disposisjon. Styret skal sende strategisk plan til departementet.

Styret skal godkjenne administrasjonsbudsjettet til PTS. Dersom staten må utløse statsgaranti skal administrasjonsbudsjettet legges fram for Stortinget i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Videre skal styret godkjenne administrasjonens årlige risikovurderinger.

Årsrapport og årsregnskap skal godkjennes av styret før det sendes departementet.

Styret skal sørge for at det minst hvert fjerde år foretas en forsikringsteknisk beregning av trygdens pensjonsforpliktelser, og beregne inntekter og utgifter i fremtiden. På dette grunnlag skal styret ved behov fremme forslag om mulige endringer i trygdens ytelser og hvordan utgiftene skal dekkes.

Forvaltning av trygdens reguleringsfond

- Styret skal fastsette et forvaltningsreglement for reguleringsfondet, jf. § 14 nr. 2 i lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs.
- Forvaltningsreglementet skal være i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser som regulerer pensjonsforetaks kapitalforvaltning, så langt det passer.
- Reguleringsfondet skal forvaltes forsvarlig i samsvar med pensjonsordningens formål, herunder vektlegge forsvarlig likviditet, sikkerhet, kontroll, risikospredning og avkastning. Det skal særskilt legges vekt på å unngå at statens garantiansvar utløses.

Se punkt 13 når det gjelder rapportering om fondsforvaltningen.

Styrets forhold til departementet

Styrets leder deltar i etatsstyringsmøter med departementet, se punkt 4.

Styrets leder skal orientere departementet om saker av særlig betydning. I saker som antas å være av vesentlig betydning for virksomhetens formål, eller som i vesentlig grad vil endre dens karakter, skal styret legge saken skriftlig frem for departementet før det fatter vedtak.

Eventuell kontakt med Stortinget skal skje gjennom departementet, se veileder [Om forholdet til Stortinget - regjeringen.no](#) punkt 13.4. PTS skal gjøre seg kjent med hovedtrekkene i veilederen, og særlig punkt 13.4.

Styrets forhold til daglige leder

Styret kan gi daglig leder fullmakt til å avgjøre saker som ellers er lagt til styre. Fullmakten gjelder ikke overordnede styringsdokumenter som er definert i lov og forskrift.

Daglig leder har rett og plikt til å delta i alle styremøter, og har rett til å sette frem forslag, men har ikke stemmerett.

Ved tilsetning av daglig leder har styret rett til å avgi uttalelse til departementet.

Styrets arbeidsform

Styret bør holde møte minst fire ganger i året og ellers dersom lederen, to medlemmer eller departementet krever det.

Styret er vedtaksdyktig når tre medlemmer er tilstede. Til gyldig vedtak kreves vanlig flertall. Ved stemmelikhet har styrets leder dobbeltstemme.

Dagsorden og saksdokumenter skal som hovedregel sendes medlemmene i rimelig tid før møtene. Det skal føres protokoll fra styremøtene. Administrasjonen i PTS er sekretariat for styret.

Taushetsplikt

Styrets medlemmer plikter å gjøre seg kjent med gjeldende bestemmelser om taushetsplikt, og til å undertegne en taushetserklæring.

Godtgjørelse

Departementet fastsetter godtgjørelse for styrets medlemmer.

Endringer i departementets instruks

Forslag til grunnleggende endringer i departementets instruks forelegges styreleder før de vedtas. Styreleder vurderer om endringene bør forelegges styret.

13. Rapportering til departementet

PTS skal årlig utarbeide en virksomhetsrapport per 31. august og årsrapport for etatens virksomhet. PTS skal varsle departementet dersom PTS står i fare for ikke å nå sine mål eller utføre pålagte oppgaver, samt om hendelser som har betydning for departementets styring av PTS. Jf. blant annet punkt 4.

Rapportene skal gi en oversikt over viktige sider ved virksomheten og som er dekkende for departementets ivaretagelse av sin rolle som etatsstyrer. Departementets behov for styringsinformasjon bør være sentralt i PTS sine avveininger av hvorvidt informasjon er vesentlig eller ikke, se Bestemmelsene punkt 1.6.1 første avsnitt. Det skal legges vekt på at det utarbeides gode analyser. Avvik i styringsparametere skal forklares.

Årsrapporten skal utarbeides i henhold til kravene i Økonomiregelverket (bestemmelsene pkt. 1.6.1 og 2.3.3). Det skal legges vekt på vurdering av oppnådde resultater i forhold til mål og styringsparametere samt beskrivelse av administrative og andre forhold. Rapporteringen danner et viktig grunnlag for både den løpende og flerårige styringsdialogen mellom departementet og PTS.

Det skal rapporteres om følgende punkter i denne instruksen:

Dersom prognosene tilsier at det er vesentlig risiko for at statsgarantien utløses, skal departementet orienteres straks, jf. punkt 3.

PTS skal rapportere om fondsforvaltningen i forbindelse med etatsstyringsmøtene, slik at dette ivaretar departementets behov for informasjon om status og utviklingen i

fondsforvaltningen, herunder eventuelle endringer i forvaltningsreglement, avkastning, risiko, stresstesting osv.

Oppdatert risikovurdering med omtale av tiltak på områder med høy risiko skal oversendes departementet i tråd med de krav som departementet setter, jf. punkt 5 og 8.

PTS skal rapportere om status og utfordringer til Riksrevisjonens merknader i virksomhetsrapport per 31. august og årsrapporten, jf. punkt 6.

PTS skal redegjøre for status (herunder gjennomførte beredskapsøvelser), tiltak og utfordringer på sikkerhet- og beredskapsområdet i virksomhetsrapport per 31. august og årsrapporten, jf. punkt 10.

PTS skal orientere departementet om Trygderettens femmedlemskjennelser (kjennelser som kan endre praksis) eller andre kjennelser som reiser prinsipielle problemstillinger. Videre skal PTS orientere departementet om saker den har hatt i de alminnelige domstoler. Det samme gjelder dommer som får betydning for PTS' praksis og/eller fremstår som prinsipielt viktige. Tilsvarende gjelder for saker som tas opp av Sivilombudet.

Særskilte rapporteringskrav for det enkelte år fremgår av tildelingsbrevet til PTS.